מחוון: מבחן מסכם: חטא העגל ובניית המשכן, שמות לב-מ

1 **תשובה:**
ב. נזמי הזהב שבאוזני הנשים, הבנים והבנות (לב, ב).

2 **תשובה:**
א. בני לוי (לב, כו).

3 **תשובה:**
ד. מחוץ למחנה, הרחק מן המחנה (לג, ז).

4 **תשובה:**
ד. ארבעים יום וארבעים לילה (לד, כח).

5 **תשובה:**
ד. בחודש הראשון בשנה השנית, באחד לחודש (מ, יז).

6 **תשובה:**
שרף אותו באש, טחן עד אשר דק, זרה על פני המים, והשקה את בני ישראל (לב, כ). ניקוד: 1 לכל פעולה.

7 **תשובה:**
"קָרַן עוֹר פָּנָיו" (לד, כט), העם יראו לגשת אליו, והוא שם מסווה על פניו (לד, ל-לג). ניקוד: 2 לכל חלק.

8 **תשובה:**
אהליאב בן אחיסמך, למטה דן (לה, לד). ניקוד: 2 לכל חלק.

9 **תשובה:**
אבני השוהם ואבני המילואים לאפוד ולחושן, הבשם והשמן (לה, כז-כח). ניקוד: 2 על האבנים, 2 על הבשם או השמן.

10 **תשובה:**
"וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד, וּכְבוֹד ה' מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן", ומשה לא יכול לבוא אל אוהל מועד (מ, לד-לה). ניקוד: 2 על הענן והכבוד, 2 על משה.

11 **"קוּם עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים" (20 נק')**

א (7): משה אמר שיחזור לסוף ארבעים יום, והעם חשבו שיום העלייה נמנה בחשבון, אבל משה התכוון לארבעים ימים שלמים עם הלילות, ויום העלייה לא נמנה. ביום הארבעים לפי חשבונם בא שטן, ערבב את העולם והראה חושך, כדי שיחשבו שמשה מת. ניקוד: 3 על הטעות, 4 על השטן.

ב (9): לפי הרמב"ן, הם לא חשבו שמשה הוא אלוהים; הם ביקשו "משה אחר", מנהיג שיורה להם את הדרך על פי ה'. הראיה: הם אמרו "משה האיש אשר העלנו", ולא "האל אשר העלנו", כי הם צריכים לאיש אלוהים. ניקוד: 5 על הרצון, 4 על הראיה.

ג (4): לפי הרמב"ן, העיקר היה בקשה למנהיג ומתווך במקום משה, ולא כפירה בה' (אף שהמעשה היה חטא גדול). כל לימוד מנומק: למשל, העם התקשה לחיות בלי מנהיג נוכח ומוחשי. ניקוד: 2 על הדעה, 2 על הלימוד.

12 **אהרן והעגל: "חַג לַה' מָחָר" (20 נק')**

א (7): אהרן ראה שמעשה השטן הצליח, ולא יכול היה לדחות את העם לגמרי. הוא בנה מזבח כדי לדחות אותם ולהרוויח זמן, ואמר "מחר" כדי שאולי משה יבוא לפני שיעבדו את העגל. ניקוד: 3 על המזבח, 4 על "מחר".

ב (8): אהרן ראה את חור, בן אחותו, שהוכיח אותם ונהרג; ואמר: מוטב שהאשמה תיתלה בי ולא בהם; ועוד: אם הם יבנו, המזבח ייבנה מהר, ואם הוא בונה לבדו יוכל להתעצל עד שיבוא משה. ובלבו "חג לה'": היה בטוח שמשה יבוא ויעבדו את ה'. ניקוד: 3 לכל דבר (עד שניים), 2 על ההסבר.

ג (5): כל עמדה מנומקת: למשל, אהרן ניסה להציל את העם ואת עצמו ולעכב את החטא; או, היה עליו לעמוד בתוקף ולא לשתף פעולה. ניקוד: 2 על העמדה, 3 על הנימוק.

13 **משה והלוחות: "וְאִם־אַיִן מְחֵנִי נָא מִסִּפְרְךָ" (20 נק')**

א (7): משה אמר: אם על קרבן פסח, שהוא רק מצווה אחת, אמרה התורה שבן נכר לא יאכל בו, הרי כאן התורה כולה, וכל ישראל כמו "משומדים" (עבדו עבודה זרה); האם אתן להם אותה? ניקוד: 3 על הסיבה, 4 על הקל וחומר.

ב (5): זה "מקרא קצר": אם תשא חטאתם, הרי טוב (ואיני אומר לך מחני); ואם לא, מחני. ניקוד: 5.

ג (8): "מספרך": מכל התורה כולה, שלא יהיה שמו כתוב בה. משה מבקש זאת כדי שלא יאמרו עליו שלא היה ראוי לבקש עליהם רחמים. משה מזהה את עצמו עם העם ומוכן לוותר על עצמו למענם. ניקוד: 3 על הפירוש, 3 על הסיבה, 2 על הלימוד.

14 **"מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא" ומראות הצובאות (20 נק')**

א (6): העם הביאו יותר מן הנדרש, עד שמשה העביר קול במחנה להפסיק להביא. בעגל נתנו זהב לחטא; במשכן נתנו בנדיבות לה', כמו תיקון. ניקוד: 3 על המקרה, 3 על ההשוואה.

ב (9): משה מאס במראות, כי הן נועדו לקישוט ול"יצר הרע". ה' אמר לו לקבל, כי הן חביבות עליו מכל: בעזרתן עודדו הנשים את בעליהן העייפים מן העבודה במצרים, וכך הקימו "צבאות רבות", כלומר המשיכו להביא ילדים לעולם בזמן השעבוד. ניקוד: 3 על משה, 6 על תשובת ה'.

ג (5): הכיור נועד לשים שלום בין איש לאשתו (מימיו שימשו להשקות את הסוטה), כמו שהמראות שימשו לבניית הקשר בין בני הזוג במצרים. ניקוד: 5.

חלק א: 4 נקודות לשאלה. חלק ב: שלוש מתוך ארבע, 20 נקודות לשאלה; מי שענה על ארבע, בודקים את שלוש הראשונות. הפסוקים מתוך "תנ"ך מנוקד" (תורת אמת, מתוך ספריא); רש"י והרמב"ן מספריא כלשונם. נוצר בבינה מלאכותית.